

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Olomouc

Inspekční zpráva

Základní škola Vrchoslavice, okr. Prostějov

Vrchoslavice 1/1, 798 27 Němčice nad Hanou

Identifikátor školy: 600 120 325

Zřizovatel: Obec Vrchoslavice, Vrchoslavice 100, 798 27 Němčice nad Hanou

Školský úřad Prostějov, Vojáčkovo náměstí 5, 796 40 Prostějov

Termín konání orientační inspekce: 27. – 29. listopad 2000

Čj.	132 555/00-5084
Signatura	om3bu101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

- Škola je organizována jako dvojtřídní se dvěma ročníky a jedním oddělením školní družiny.
- Vyučuje se podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20.
- Do školy, která kooperuje se ZŠ Mořice, docházejí žáci z obcí Vrchoslavice, Mořice a Pavlovice. Ve Vrchoslavicích jsou vyučováni žáci prvního a druhého ročníku, v Mořicích třetího a čtvrtého ročníku.
- Po ukončení 4. ročníku odcházejí žáci do spádové školy v Němčicích nad Hanou.

Počty žáků ve školním roce 2000/2001:

Ročník:	Počet žáků:
1.	13
2.	13
Celkem:	26
Školní družina	23

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura, matematika, prvouka

Výuka probíhá podle zvoleného vzdělávacího programu, týdenní hodinová dotace jednotlivých předmětů je s výjimkou českého jazyka (překročení o jednu hodinu týdně v obou ročnících) v relaci se schváleným učebním plánem.

Učební látka je rozpracována do podrobných tematických časových plánů. Rozvržení českého jazyka a prvouky koresponduje s učebními osnovami, v předmětu matematika nebylo důsledně diferencováno základní a rozšiřující učivo.

Personální podmínky výuky nejsou příznivé. Všechny předměty druhého ročníku, výtvarná a tělesná výchova v prvním ročníku jsou vyučovány učitelkami bez stanovené odborné a pedagogické způsobilosti. Škola není právním subjektem, ředitelka proto nemá dostatečnou možnost tuto situaci vyřešit.

Učebny jsou prostorné, zařízené starým nábytkem. Jsou v nich zřízeny odpočinkové kouty. Pracovní místa žáků odpovídají antropometrickým požadavkům. Málo podnětné prostředí tříd se strohou výzdobou není pro žáky příliš motivující a nepodporuje rozvoj jejich estetického citění. Průběžně doplňovaný fond učebnic obsahově koresponduje se zvoleným vzdělávacím programem, pro výuku prvouky ve druhém ročníku však dosud nejsou k dispozici učebnice ani pracovní sešity. K procvičování a opakování učiva jsou proto využívána kopírovaná zadání z jiných učebních textů. Škola je dostatečně vybavena především staršími učebními pomůckami i moderní audiovizuální technikou, značně však postrádá kopírku. Počet titulů dětské a odborné literatury odpovídá velikosti a charakteru školy, společná četba je žákům volně k dispozici. Kladně je hodnocena pečlivá příprava tabulí, která zvyšuje efektivitu vyučovacího procesu.

Psychohygienické a didaktické zásady výuky nebyly ve všech hodinách důsledně dodržovány. Střídání přímého vedení a samostatné práce vždy neodpovídalo charakteru probíraného učiva, relaxační uvolnění byla zařazována pouze ojediněle. Učitelky věnovaly pozornost správnému

sezení žáků při čtení a psaní, při hospitacích však bylo zjištěno tolerování vadného držení psacích potřeb a nevhodné posazení žáka písčícího levou rukou i žáka s oční vadou. Předměty jsou do rozvrhu hodin vhodně zařazeny.

Vyučovací hodiny svou strukturou odpovídaly stanoveným výukovým cílům. Výběr, sled a množství informací byly přiměřené náročnosti učiva a specifickým podmínkám jednotlivých tříd. U vyučujících byl patrný rozdílný přístup k volbě metod a forem práce. Cílem všech vyučovacích hodin bylo upevňování a procvičování probrané učební látky, výklad nových pojmů a rozvoj komunikativních dovedností. Žáci byli motivováni především vhodnou aktualizací učiva, úvodním zařazením básní, písní a pohybových prvků, pochvalou za výkon. Aktivizačně působila beseda spojená s výchovným využitím lidových zvyků a obyčejů.

Ke kladům shlédnutých hodin patřilo efektivní využití mezipředmětových vztahů se zaměřením na osobnostní rozvoj, netradiční provádění analýzy a syntézy slabik a slov, zapojení prvků výtvarné a dramatické výchovy, užití srovnávací metody spojené se společným vyhodnocením získaných poznatků. Pozitivně je hodnoceno důsledné odůvodňování chybějících pravopisných jevů, skupinová práce v kruhu orientovaná na rozvoj logického myšlení. Didaktického efektu bylo dosaženo při procvičování prvoučného učiva v různých místnostech školní budovy.

Negativní je nedůsledné vysvětlení zadané samostatné práce, dílčí metodické chyby ve výuce psaní a kladení otázek, jejichž formulace nutí žáky k jednoslovným odpovědím. Zadané učební úlohy vždy nebyly diferencovány podle schopností žáků. Kontrola žákovských sešitů a zápisů v žákovských knížkách prokázala rozdílnou, v některých případech velmi nízkou úroveň grafické úpravy žákovského písma i učitelkou předepsaných vzorů. Sešity jsou opravovány, v některých případech chybí následné opravy žáků.

Hodnocení žákovských výkonů především v prvním ročníku bylo zaměřeno pozitivně, byla oceňována snaha a pokrok. Klasifikace žáků má povzbuzující charakter.

Komunikace mezi učitelkami a žáky i mezi žáky navzájem byla přirozená, bylo však pozorováno ojedinělé okřikování žáků či ironizování jejich výkonů. Možnost souvislého ústního projevu a vyjádření vlastního názoru měli žáci především v hodinách čtení a literární výchovy a v hodinách, do kterých byly zařazovány besedy nebo skupinová práce spojená s jejím společným vyhodnocením.

Ve výuce českého jazyka a literatury, matematiky a prvouky jsou zjištěná pozitivní a negativní téměř v rovnováze.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě hospitační činnosti a studia příslušné písemné dokumentace je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech celkově hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Dlouhodobá koncepce je zpracována na základě analýzy výchozího stavu a současných možností školy. Obsahuje základní informace o podmínkách výchovně-vzdělávací práce, stručně nastiňuje demografický vývoj v nejbližších letech. Priority činnosti školy do roku 2003 jsou stanoveny ve stručně zpracovaných koncepčních záměrech. S koncepcí byli seznámeni rodiče, pedagogické pracovnice a zřizovatel.

Celoroční plán práce školy je svým charakterem pouze soupisem cílů mravní výchovy a hlavních úkolů zvoleného vzdělávacího programu. Obecně formulované záměry výchovně-vzdělávací činnosti školy, plán jednání pedagogické rady, oblast spolupráce s okolními

školy, zřizovatelem a rodičovskou veřejností jsou obsaženy v dokumentu Specifické úkoly a v přílohách celoročního plánu. Podrobně je rozplánována kontrolní a hospitační činnost ředitelky. Měsíční plány nejsou zpracovány, plnění úkolů je sledováno průběžně.

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu pouze částečně. Kontrolou rozvrhu hodin bylo zjištěno, že v prvním a druhém ročníku nebyla v předmětech český jazyk, hudební výchova a výtvarná výchova dodržena stanovená hodinová dotace. V obou ročnících je v rozporu s deklarovaným vzdělávacím programem vyučován a klasifikován předmět pracovní činnosti (jedna hodina týdně).

Ve škole jsou zavedeny nepovinné předměty náboženství a sportovní hry, žáci mají možnost pracovat v kroužcích anglického jazyka, recitačním a šikovných rukou. Škola nevykazuje žáky s diagnostikovanou poruchou učení, vede pouze přehled žáků evidovaných pedagogicko-psychologickou poradnou.

Školní řád přístupnou formou charakterizuje žákovská práva a povinnosti. Část určená pedagogickým pracovním přehledně stanovuje jejich kompetence. V podrobně zpracovaných přílohách jsou rozvedeny povinnosti všech pracovníků, režim jejich práce včetně úkolů pro vedoucí zájmových útvarů.

Pedagogická rada je svolávána šestkrát ročně v předem stanovených termínech. Zápisy z jednání vyhovují po stránce obsahové i formální. V rámci kooperace se ZŠ Mořice je vyučujícími společně koordinován přechod žáků do třetího ročníku, sledováno plnění učebních osnov a konzultovány tematické časové plány učiva. Spolupráce s metodickým sdružením spádové školy je pouze příležitostná. Vzhledem k tomu, že kooperující i spádová škola vyučují podle jiného vzdělávacího programu (Základní škola), není zaručena jejich vzájemná propustnost a plná návaznost učiva.

Dokumentace upravující výchovně-vzdělávací činnost školy je řádně vedena. Informace uvnitř školy i informace určené rodičům jsou předávány rychle a úplně, ochrana osobních dat je zajištěna. Třídní schůzky jsou svolávány pravidelně. Výroční zpráva je dobře zpracována, slouží jako prostředek k sebehodnocení školy.

V obci se škola prezentuje řadou kulturních vystoupení pro rodičovskou veřejnost, účastí v soutěžích a pořádáním dne otevřených dveří. Přípomínky orgánů státní správy jsou respektovány. Ředitelka velmi často jedná s vedením obce.

K řízení školy využívá ředitelka kromě jednání pedagogické rady každodenní osobní kontakt a operativně svolávané provozní porady. Nekvalifikovaným učitelkám poskytuje metodickou radu a pomoc. Pedagogické pracovníce využívají nabídky vzdělávacích programů organizovaných Střediskem služeb školám Prostějov a pedagogicko-psychologickou poradnou.

Kriteria pro přiznání nenárokových složek platu jsou známá, nejsou však zpracována písemně. Osobní příplatky jsou vypláceny diferencovaně.

Kontrolní činnost ředitelky vychází z podrobně zpracovaného plánu, který zahrnuje sledování provozu školy, kontrolu pedagogické dokumentace a hospitační činnost. Četnost hospitačních je limitována přímou vyučovací povinností ředitelky. Ze všech kontrol jsou pořizovány písemné záznamy, zjištěné skutečnosti jsou projednávány při následném rozhovoru. Kontrolní činnost je málo účinná v oblasti využití získaných poznatků při plánování práce školy.

Grafická úroveň záznamů v sešitech a žákovských knížkách, frekvence známek, četnost a časová náročnost domácích úkolů není sledována. K ověřování znalostí žáků jsou používány vlastní i publikované testy. Na základě bodového hodnocení jsou výsledky analyzovány

a učitelky přijímají opatření k nápravě zjištěných nedostatků.

Ředitelka pravidelně sleduje čerpání rozpočtu školy a hodnotí práci zájmových útvarů.

Rozsah plánování odpovídá podmínkám málotřídní školy, nabídka zájmových útvarů je velmi dobrá. Oblast plánování je vzhledem k nedodržení učebního plánu hodnocena jako pouze vyhovující. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy, informační systém je funkční. Organizování činnosti školy stejně jako vedení a motivování pracovníků je velmi dobré. Kontrolní mechanismy jsou na průměrné úrovni.

Hodnocení kvality řízení

System vedení školy je založen na operativním řízení a na osobním kontaktu.

Kvalita řízení školy je celkově hodnocena jako průměrná.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Součástí školy je jedno oddělení školní družiny. Její provoz je vhodně rozvržen, žákům a jejich rodičům vyhovuje. Do družiny též docházejí někteří žáci navštěvující kooperující nebo spádovou školu. Vychovatelka splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Prostorové podmínky pro práci školní družiny jsou dostačující, její činnost probíhá v samostatně vhodně vybavené herně a ve školní jídelně. Na podnětné výzdobě obou místností se žáci spolupodílejí. Družina je dobře vybavena učebními pomůckami a stavebnicemi, jejichž fond je průběžně doplňován. Zásady bezpečnosti a psychohygieny jsou dodržovány, pobyt venku je do činnosti družiny dostatečně zařazován.

Povinná dokumentace je řádně vedena, počet přihlášených žáků nepřesahuje právními předpisy stanovený limit. Činnost družiny se řídí celoročním plánem, funkčními týdenními plány a provozní řádem. Informace uvnitř družiny i vzhledem k rodičům žáků jsou předávány rychle a úplně.

Zvolená výchovně-vzdělávací činnost vychází z konkrétních podmínek a vhodně doplňuje vzdělávací program školy. Při hospitacích bylo zjištěno dodržování didaktických zásad, metody a formy práce družiny odpovídají požadavkům na specifickou pedagogiku volného času.

Pro individuální a skupinovou práci byl vytvořen dostatečný prostor, promyšlená organizace činnosti všem žákům umožnila aktivní spoluúčast a seberealizaci.

Vzdělávací postupy včetně účinné motivace byly zaměřeny na rozvíjení smyslového vnímání, v zájmové činnosti literární byla účinně využita práce s knihou spojená s následnou besedou nad společně čtenými příběhy. V práci školní družiny je vytvářeno pozitivní komunikační prostředí, dohodnutá pravidla jednání jsou akceptována.

Na veřejnosti se školní družina prezentuje výstavkami výtvarných prací a kulturními vystoupeními v rámci celoškolských akcí.

Činnost školní družiny má velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 268-98-00 ze dne 13. 11. 1998 s účinností od 1. 11. 1998

- Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů za školní rok 2000/2001
- Koncepce rozvoje školy, roční plán práce, plán kontrolní a hospitační činnosti, hospitační záznamy za školní rok 1999/2000 a 2000/2001
- Tematické a časové plány učiva sledovaných předmětů
- Vybrané sešity, žákovské knížky a deníčky

ZÁVĚR

- Výuka není po stránce stanovené odborné a pedagogické způsobilosti personálně plně zajištěna.
- Schválený učební plán není dodržen.
- Materiální vybavení a psychohygienické podmínky výuky jsou průměrné.
- Není zaručena vzájemná prostupnost a plná návaznost učiva s kooperující a spádovou školou.
- Práce pedagogického sboru v oblastech interakce a komunikace i v oblasti motivace a hodnocení žáků je velmi dobrá.
- Kvalita výuky sledovaných předmětů je průměrná.
- V řízení školy byly zjištěny rezervy v oblasti plánování a kontrolních mechanismů. Na velmi dobré úrovni je organizování, vedení a motivování pracovníků.
- Škola úzce spolupracuje se zřizovatelem.
- Školní družina vhodně doplňuje výchovně-vzdělávací činnost školy.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech a úroveň řídicí práce mají průměrnou úroveň.

Česká školní inspekce celkově hodnotí činnost školy jako průměrnou.

Učební pomůcky jsou pořizovány v návaznosti na zvolený vzdělávací program. Při orientační inspekci bylo zjištěno účelné využití finančních prostředků ze státního rozpočtu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Školní inspektor

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Blahoslav Melhuba

Blahoslav Melhuba v. r.

V Olomouci dne 7. prosince 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. prosince 2000

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Ilona Vašinová

Ilona Vašinová v. r.

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. Jednacího protokolu ČŠI
Školní úřad Prostějov, Vojáčkovo	2000-12-22	132 616/00

náměstí 5, 796 40 Prostějov		
Zřizovatel: Obec Vrchoslavice, Vrchoslavice 100, 798 27 Němčice nad Hanou	2000-12-22	132 617/00

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.